

Sygn. akt I ACz 86/12

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Tadeusz Nowakowski (spr.)
Sędzia SA:	Elżbieta Lipińska
Sędzia SA:	Franciszek Marcinowski

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2012 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **M. G.**

przeciwko: **H. K.**

o unieważnienie umowy dożywocia

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 7 grudnia 2011 r., sygn. akt I C 606/11

p o s t a n a w i a: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił zażalenie powódki o udzielenie zabezpieczenia roszczenia o unieważnienie umowy dożywocia zawartej pomiędzy pozwaną a Z. K. - ojcem powódki - przez ustanowienie zakazu zbywania przez pozwaną lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...). Sąd Okręgowy wyjaśnił, że z uwagi na treść żądania sprecyzowaną przez pełnomocnika powódki w piśmie z dnia 30.09.2011 r. o unieważnienie umowy dożywocia podstawa faktyczna żądania przedstawiona w pozwie i dalszych pismach procesowych, nie pozwala uznać go za uprawdopodobnione.

W zażaleniu na powyższe orzeczenie pełnomocnik powódki wniósł o jego zmianę i uwzględnienie wniosku. Podniesione w zażaleniu zarzuty nie podejmują polemiki z argumentacją Sądu, sprowadzają się do wskazania, że Z. K. dokonał, kwestionowanej przez powódkę, czynności w stanie wyłączającym świadomość oraz wykazania istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Przesłanki udzielenia zabezpieczenia zostały określone w art. 7301 k.p.c. Należą do nich uprawdopodobnienie roszczenia oraz posiadanie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia i obie te przesłanki muszą zaistnieć

jednocześnie. Nie ulega wątpliwości, że uprawniony musi uprawdopodobnić istnienie roszczenia (a więc okoliczności faktyczne, na których opiera swe roszczenie winny być prawdopodobne w świetle zaproponowanych dowodów, jak również winno ono znajdować podstawę normatywną) oraz to, że roszczenie to jemu przysługuje. Innymi słowy musi wykazać wiarygodność zgłoszonego w pozwie roszczenia.

W kontekście powyższego Sąd Apelacyjny podzielił ocenę Sądu Okręgowego, zgodnie z którą żądania powódki – o treści sprecyzowanej przez jej pełnomocnika w piśmie z dnia 30.09.2011 r. – nie można uznać za uprawdopodobnione.

Powódka pierwotnie, we wniesionym osobiście pozwie, domagała się stwierdzenia nieważności umowy dożywocia zawartej przez jej ojca Z. K. z pozwaną. Pozwana w uzasadnieniu wskazywała, że ojciec cierpiał na chorobę (...), stąd wywodziła, iż znajdował się w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Zgodnie z art. 82 k.c. oświadczenie woli złożone przez osobę znajdującą się z jakichkolwiek przyczyn w takim stanie jest nieważne z mocy prawa (ex tunc). Jak zatem słusznie wskazał Sąd I instancji, w takim stanie faktycznym sąd wydaje jedynie orzeczenie deklaratoryjne potwierdzające ten fakt (ustala nieważność oświadczenia woli) i znajdujące podstawę prawną w art. 189 k.p.c.

Jednakże pełnomocnik powódki w piśmie z dnia 30.09.2011 r. zmienił tak określone roszczenie, żądając „unieważnienia umowy dożywocia czyli unieważnienie aktu notarialnego z dnia 10.06.2010 r. Sąd meriti jest związany dokonaną przez profesjonalnego pełnomocnika zmianą powództwa i nie może żądania tego odczytywać w inny sposób, aniżeli wprost wyrażony. W konsekwencji zgłoszony wniosek o udzielenie zabezpieczenia należało rozpoznać z uwzględnieniem tej zmiany.

Słusznie zatem wywodzi Sąd Okręgowy, iż tak sformułowane żądanie jest żądaniem o ukształtowanie prawa, dla takiego orzeczenia, a więc ingerencji Sądu w określony stosunek prawny, musi istnieć konkretna podstaw prawna. Pomijając próbę poszukiwania takiej podstawy trzeba wskazać, że niewątpliwie uprawnienie do takiej ingerencji nie zachodzi w sytuacji gdy czynność prawna, której żądanie dotyczy, jest nieważna już z tej przyczyny, że skutek którego powód żąda już zaistniała.

W konsekwencji trafne jest orzeczenie Sądu I instancji, u podstaw którego legła ocena, iż powódka nie uprawdopodobniła swego roszczenia.

Skoro Sąd Okręgowy nie rozważał w niniejszej sprawie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia wobec odpadnięcia przesłanki uprawdopodobnienia roszczenia, to polemika z zarzutami zażalenia dotyczącymi interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia jest zbędna, a nawet niemożliwa.

Z tych względów na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

mw